

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

Одних огласи 0-20 фран. од петогредог реда, већи огласи по погодби. Новац се плаћа државним новчаницама и дипломатским заскупницама.

ЛИСТ ИЗДАЈИ СЪАКИ ДАН ПО ПОДИ

Пшту слања преко Краљ. Срп. Рек. Консулације у Солуну

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Остан редакције Коломба улица бр. 33 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код редакције „Друштва грчке штампе“ ул. Булгаројтовоу бр. 5, близу главне поште.

НЕМАЧКА И МИР

Ми смо уморни од овога великог крвопролића, ми желимо мир.

Кронпринц.

Ко се не сећа импозантне фигуре, ведрог чела, охолог поуздања и силног поноса немачког кајзера, који је још прошле године предстао са западног на источни и са северног на јужни фронт где је вавда бодрио своју војску да руши пред собом све што јој стоји на путу, да гази народе, обара културне споменике и уништава све што је савремена наука и цивилизација задала и стварала. И док је сва немачка штампа славала им позантне победе германске војске, дотле је Бетман Холвек дрско и цинички тврдио у рајхстагу како за Немачку не постоје међународни уговори, чија је вредност једнака парчету хартије, на коме су исписани, а осиони Вилем је са стиснутом пепсицом доказивао да су сви људски закони и сва права у рукама победиоца. И за носећи се лажном илузијом о победи непријатеља, он је са милионима поробљених народа располагао горе, но што су стари хроничари забележили о постуцима и оргијама свирепих варварских вођа Аларика, Агиле, Крума и Цингис Хана!

Али у томе победоносном заносу кад је Немачка очекивала да целом свету наметне своју вољу и закључи такав мир, који ће јој обезбедити неограничено право и господство над Европом и светом, она доживљује један велики и страхан пораз на Марни. И од тада германска моћ се силно начине, крха и ништа. Али урођени инстинкти лудила величине не знају ни за каква логична резоновања и зато немачки кајзер шаље своје најбоље армије на Верден с наредбом да по сваку цену пробију непријатељски фронт, освоје Париз и привуку Француску на засебан мир, али Вилемов понос и наде, његов син, немачки кронпринц, доживљује нечувени крах. Верден је сведок једне незапамћене људске касапнице, где је сатрвена и уништена најбоља германска војска. И он се тада, као разјарен лав баца свом силом на Русију, чији су силни и непобедни легиони почели са небодољивим полетом да крше и пробијају све гвоздене препре-

ке и четири градове, о чему сведоче толике разбијене армије и тако је Вилем доживео друго разочарење. А кад је готово сва аустро-немачка штампа третирала питање о погребним мерама да се што пре спасава углед централних држава и обезбеде њихова завојевања, Вилем је доживео још једно разочарење. Његова војска је потучена на Соми и још нешто више — Румунија се придружује његовим непријатељима, чија је војска већ на домаку царских равница...

Непријатељски обруч се све јаче и силније стеже, војска наших савезника је свуда и на свима борбеним фронтима многобројнија и са савременом и бољом техничком спремом, а кајзер је свестан свога злочина према човечанству и цивилизацији и зато пушта прво канцелара, па онда и свога сина да изађу и пред јавношћу са својим изјавама о миру.

Јер онај, који је пре две године тврдио, да су сви државни уговори само парче хартије, сада говори како би Немачка радо прихватила предлог о часном миру! А онај пак, који је пошао на Верден, да преко стотине хиљада људских лешева испуни заветну мишао свога народа и жљу свога оца, прегази Француску и скрха њену моћ, почиње, пред дописником Нев Јорк Американа, своју мирољубиву изјаву овим речима: Ми смо уморни од овога великог крвопролића, ми желимо мир, који ће повратити живот и развој науке!

Дакле Кронпринц признаје да су се Немци уморили од великог крвопролића. Не, ми желимо да се онај високо уморили од силног крвопролића, али они су почели губити присуство духа од силних визија, које су последице толиких покоља и злочина које почише по заузимању земља. Немци не жале спутавање науке, која им је служила у овом рату, већ они стрепе при помисли да су близу дани њиховог потпуног државног и националног слома, када ће се сви кривци и злочинци подврћи неу-

митним судијама победилаца.

Ето, зашто Немци траже мир, али и ми их можемо утешати кад им кажемо, да и ми желимо мира, али таквог који ће ускоро допети на својим убојним мачевима они, који су устали у одбрану слабих и малих народа, правде, правичности и опште цивилизације, заједничко добро свију културних нација.

Политичке вести

Атина. — Адмирал Фурне предао је грчкој влади ноту у којој тражи да се примене све клаузуле које су стипулисане у ноти коју је Споразум поднео кабинету Замбрса.

Атина. — Француска цензура збранила је отправљање депеша у Немачку, Аустрију, Турску и Бугарску. Званичне депеше морају бити отворено написане.

Атина. — Дописник Рајгерове Агенције интервјуисао је одмах по његовом доласку у Лондон генерала Георгеску, који му је изјавио да је војна ситуација на румунском фронту таква да ће се Румуни у будуће морати борити на два фронта што није било предвиђено у првобитном плану за напад.

Атина. — Бивши министри Ралис и Гунарис примљени су у аудијенцију код краља, који је тражио њихово мишљење о решењу кризе.

Гунарис је изјавио једном новинару да ће се понудити састав новог кабинета г. Стефану, бив. начелнику министарства спољних послова за време краља Ђорђа.

Атина. — Ситуација је непромењена. Вероватно посланици Сила Споразума очекују састав новог кабинета, коме ће саопштити одлуку њихових влада.

Страна штампа

Француска штампа и Грчка
Париз, 24. септ.

«Еко де Пари» (Хербет). Потребно је да Савезници признају провиорну владу г. Венизелоса. На тај начин, без икаквих тешкоћа, ситуација ће бити јасна. Према свима онима који се неби хтели придружити тој влади Споразум ће се понашати као према непријатељу.

«Матен»: Војна италијанска акција у Епиру наговештава врло јасно Грчкој последице које могу наступити због њеног извесног држања. Ако атинска влада продужи и даље да се противи националном покрету Савезници ће бити приморани да поседују и друге грчке земље.

«Тач»: Искривање италијанских трупа у Сани Каранти осигурава у неколико операција Савезничке војске на солунском

фронту, и ништи сваку наду атинских политичара који желе да одржавају тајне везе са непријатељским владама.

Како смо се вратили у Србију

Резиме операција српске војске од 5. до 20. септембра 1916.

Потучени 1 септембра на Малка Нице, где смо им отели 32 тона и много другог материјала, Бугари су се повукли на јако утарђену граничну линију, која од Кајмакчалане преко Старковог Гроба иде преко Совичких и Крушовградских положија. Ова је линија утврђивана преко целога лета и била је начакана рововима и препреком од жица, поред тога што је и од природе веома јака и што је њена источна половина алпског карактера.

Наш напад управљен је баш на најзначајнију њену тачку, Кајмакчалан, високу 2525 метара која је у исто време највиша и на целом граничном фронту. Бугарске трупе које су га држале имале су наређење да га бране до последњег човека.

И поред тога, већ 5. септембра трупе Дринске Дивизије освојиле су главни врх Кајмакчалане и прве побиле српску тробојку на светом земљишту Отаџбине.

Бугари су међутим упорно бранили остатак Кајмакчалане, појачавајући га са више батаљона из разних суседних пукова, а доднине и са једним новим пуком доведеним са Струмског фронта чак преко Софије и Наше. Схватајући сав значај Кајмакчалане Бугари су са знатном снагом прикупљеном из 4 разне дивизије, покушали 13 септембра у зору један очајнички противнапад на њега, противнапад који су објавили као своју победу а који је у ствари био њихов нов и веома крвав пораз. Овим нападом Бугари су узели само наше безначајне предње ровове, али нису ни где могли начети нашу главну линију.

Најбољи доказ бугарског неуспеха 13. септембра види се у сјајном нашем нападу 17. септембра када је део комплекса Кајмакчалане пао у наше руке и када су се бугарске трупе у паници распршале у све стране, остављајући у наше руке 4 пољска и 4 брдска тона и силан други материјал. Колико су огромни бугарски губитци на Кајмакчалану може се судити по ухваћеним бугарским документима. Тако, 11. бугарски пука имао је 73 официра и преко 3000 људи забачених из строја! Међу њима је знатан број полуделих официра и војника од наше силне артиљеријске ватре

За ово време наш леви бок био је потпуно обезбеђен операцијама француско-руским у пределу Лерина где су знатне бугарске снаге биле ангажоване и таме њиха мисија била олакшана.

Последице пада Кајмакчалане одмах су се осетиле на целом Батољском фронту. Проширујући наше нападе лево и десно, управили смо нарочите наше напоре на Старков Гроб; они су били тако силни да су Бугари са њега морали побећи у зору 20 септембра.

Пад Старковог Гроба имао је за неминуовану последицу и повлачење Бугара на целом битолском фронту.

Српске трупе прешле су источа дна Црну Реку и допрле до Кенала, а савезничке трупе западно од њих кренуле су такође напред ка Битољу.

Овога свечаног дана српске заставе залепршале су се у 7 сата слободне Србије дочекане сузама радосницама тамошњег становништва. (Званичан извештај Српске Врх. Команде).

Грчка штампа

«Македонија»: Озбиљне, веле, одлуке донео је Споразум у погледу држања ненародних обавезника. Али можемо уверати г. г. посланике да и нова њихова нота, нота која би тражила потпуно расурање издајничких одбора, неће бити никаква озбиљна одлука, јер неће донети никакве резултате.

Озбиљним ћемо назвати одлуке Споразума само кад чујемо да оне гласе овако: Одлучили смо и шаљемо на Малту Дусманиса. Одлучили смо и шаљемо на Малту Стрјта. Одлучили смо и шаљемо на Малту Гунариса. Одлучили смо и шаљемо итд. Тако и једино тако ће се растурити као што ваља против народна и против антанска организација.

«Глас»: Нотом од 8. јуна тражено је расурање одбора, обавезника, и грчка је држава дала обавезу да их расури. Али место да се расуре, они постадоше јунаци епизоде против посланика Споразума у Атини! Тако се држава Грчка излаже највећој опасности. Грчкој престоници грозни међународна окупација. За њу се затварају помор-

путеви. И кад се одбори обвезника неће да растуре, онда се растура сама држава грчка.

«Фос.» Смешна је тврдња «Елефтероса Типоса» да је се тобоже краљ решио да изиђе из неутралности али да се ипак тобоже због тога уздржао што се скупштина не би сложила с прогласом рата, јер је она послушна Гунарису, који је се изјаснио против рата. А смешна је тврдња из ових разлога:

Прво. Јер је аутентично доказано да је г. Замис дао оставку због тога што је краљ тргнуо натраг изјаву коју му је учинио да је излаз из неутралности неминован.

Друго. Ако се краљ одлучи за рат, никаква се скупштина неће усудити да се успротиви томе, а најмање пак ова гунарстичка која све наредбе добија из двора.

Треће. Јер рат објављује краљ и улога је скупштине да проглашава или укида опасно стање.

Четврто. Јер кад је нео магарца упао у бунар, комично је да се бринемо да му реп не покисне. Устав ја сав подеран у својој суштини, па нас брине да ли ће једна ситуација бити погажена или не.

Па и за улазак туђе војске на грчко земљиште био је по уставу потребан закон. Међутим, Бугари су заузели источну Македонију без нарочитог закона. Могли смо живети без закона кад је требало упропашћивати Грчку. А сад кад је треба спасавати, сад не можемо!

Рат се не одлучује зато што га не одлучује краљ.

Све друго што се каже идиотски је и непоштено.

Пол-Луј

те, буду склоњени на крајности „Прованс“.

Сазнаје се с друге стране да није то био ултиматум него меморандум, који је подсетио грчку владу да је рок ноте од 21. августа (по новом) излазко јуче) Г. Калогеропулос тражио је да се рок продужи још за четири дана, дакле до идучег уторника, али је ипак поднео оставку пре овог датума.

Сазнаје се такође да је у ноти тражено да се протерају Немци и неки Грци немачког порекла.

Јуче је предата друга нота, у којој је стипулисано да се сви агенти и шпијунски немачки протерају најдаље до уторника, да се предузму мере протав ревериста као и да се осигура јавна безбедност.

За тим на се ухапсе часовничар Кениш и г-ђа Валентија, да се смене официри полиције и да се казне проузроковачи инцидента у француском посланству. У случају неизвршења захтева, савезнички ће се одредити искрцати у Пиреји.

шене демонстрације, коју је генерал-штаб румунски наредио, вратиле на леву обалу Дунава.

Извештај из Србије

Неранца Матић из Голе Главе Каменица моли за извештај о Светозару Матићу.

Даринка Радошевић из Осипонице моли за извештај о Владимиру Радошевићу.

Нада Михаиловић из Шапца, моли за извештај о сину Михаилу топији из Вољуца.

Гизела Савић из Крушевца моли за извештај о мужу Свети Савићу, благајнику.

Катарина Ерић, из Крагујевца, Црквена ул. бр. 30 извештава мужа Уроша Ераћа, пешад. мајора да су код куће сви здрави тако исто Дара и Стана. Јави о њима Вожи и Љуби. Војинови су сви здрави. Поп Јовицу одвели Бугари и више се не јавља.

Дара Цветковић из Гор. Милановца извештава мужа Ристу Цветковића и њихињ. капетана да је новац примила и да су сви здрави.

Мица Стојковић из Аранђеловца извештава Павла Стојковића мајорства да је новац примио и да су сви здрави. Бранка је велика.

Зора Јагодић из Ваљева моли за извештај о Јеремији Васићу, Сави Јефтићу, Остоји Бранковићу, Цвеји Урошевићу и Светолику Урошевићу.

Јоца Новаковић архитекта из Београда да се јави својима у Београду који су здрави.

Стајица Ристић из Г. Милановца извештава мужа Јована Ристића мајора да је примила 147 круна и јавља да су сви здрави.

Љубица Тодоровић из Смедерева моли за извештај о Радивоју Митровићу и Влади Стефановићу војн. обавезн.

Радивоја Пауновића поручника извештава негова породица да је у Кумодражу и да су сви здрави.

Милка Надашковић из Палаике моли за извештај о Круви и Браниславу Хаџићу шефу станице, Милану Неђићу професору и Војиславу Милошевићу војнику.

Даринка Игњатовић из Сланаца код Београда моли за извештај о мужу Живку Игњатовићу.

— Бојана Обрадовић удова из Мељака, срез посавски моли за извештај о сину Драгољубу Обрадовићу.

— Јулка Лазаревић из Бео-

града, Балканска бр. 3 моли за извештај о мужу Кости Лазаревићу сајдји из Београда и Јовану Лазаревићу телеграфисти.

Вукашин Ј. Петровић, из Београда, улица Св. Саве број 39. извештава Јована Векторовића, пуковника да су сви здрави, да су стари Зечевић и Зорка овде а Белић у Трстеньку. Моли да се ово саопшти и његовом сину Петру.

Бојка Кузмановић из Лознице, моли за извештај о Милораду Павловићу, Михаилу Бојаџићу, Цветку Бојаџићу и Живану Каројчићу вој. обезбницима.

Костадинка Љ. Илић из Крагујевца извештава мужа Љубомира Илића мајора да је новац у 450 круна примила и да су сви здрави и моли за извештај и за Ђоком и Пером.

— Јелка Вељковић из Аранђеловца моли за извештај о Драгомиру Вељковићу артилерском капетану. Код куће сви здрави.

Славка Ковачевић из Пожеге моли за извештај о Милутину Ковачевићу поручнику.

— Никола Милосављевић из Пожеге извештава Видосава Ђоковића, да су сви здрави.

Љубица Аврамовић из Пожеге извештава Аврама Аврамовића да су живи и здрави.

Ружа Павловић извештава Срету Павловића да је код куће и да су сви здрави, улица Доња 69.

Милица Јев. Николића инжињера, Његушева 27, извештава мужа Јована да су сви код куће здрави и моле за извештај што чеће.

Љубица Рашковић, Јованова ул. бр. 55 извештава Милорада Рашковића референта инжињерије да је новац у 148.60 круна примила да су сви здрави.

Цаца К. Стојановић из Аранђеловца, моли за извештај о мужу Кости Ј. Стојановићу, члану управе вароши Скопља, као и за синове Драгољуба и Мила и зета Драгомира. «Сви су здрави и код мога брата. Сестрица Емилија је велика и спрема чеће да окити браћу и да их дочека овде кад доју.»

Христина Стојићевић из Београда моли за извештај о сину Аци Стојићевићу пеш. мајору. Сви су здрави.

Грозда Арсенијевић из Пожеге моли за извештај о мужу Драгољубу Арсенијевићу мајору. Сви здрави.

Кадилка Илић из Вел. Плана моли за извештај о Животи И-

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Солун, 24. септ.

Енглеске су трупе напредовале јуче у правцу Сереза и одбиле непријатељске против нападе. На положајима од планине Бела-свице па до Вардара артиљерска борба. У току јучерашње борбе лево крило савезника имало је знатних успеха. Борба је окончана.

Француски коминике

Париз, 24. септембра.

Јака артиљерска борба на обалама Соме. Није било знатних пешачких борби. Наша је пешадија мало напредовала источно од Бушавена.

У Вевру тешка француска артиљерија бомбардовала је путеве и војне станице, где је била примећена активност непријатељских трупа.

Солунски фронт.

— На фронту код Струме непријатељ се повлечи испред енглеске војске.

У области Црне Рене јака борба на целом фронту: Месезили-Кенали, Градешница. Савезнички аероплани приметили су велику активност на свима железничким непријатељским пругама.

Руски коминике

Петроград, 24. септембра

У правцу Колочјева, у области Пенваки Млиновче, воде се огорчене борбе. Непријатељ се огорчено одупире нашој офанзиви. Заробљено је у тој области 15 официра и 522 војника.

Јужно од Бензехани, наше су трупе заузеле многе непријатељске положаје и одбиле су наше против напада немачко-турских група. На кавкаском фронту на-

ше трупе напредују ка реци Карцут—Дараси. Заробљено је доста војника.

На фронту у Добруци наша се офанзива наставља. Заробљено је око 300 војника.

Немачка се флота спрема

Амстердам, 24. септ.

Путници који су приспели овде причају да су разговарали са немачким моринцима, који су им изјавили да се немачка флота спрема да изађе из канала; она ће водити велику навалску борбу са савезничком флотом.

Аустрија без војске

Женева, 24. септембра.

Јављају из Беча да је војна власт, после општег прегледа привремено неспособних свих класа из ландштурма (а он је четврти) који је извршен од 1. до 23. августа по новом позвали су све људе, без изузетка, који припадају класама из 1866, 1867—68—69—70—1781 за 2. октобар, а класе из 1880—81—82—83—84—1890—91 и 1892 за 10. октобар.

У објавама за мобилизацију каже се да ће се «за сада» класе из 1866. до 1871. закључно употребити у унутрашности и по војним станицама где ће заменити млађе које ће бити упућене на фронт.

Очекује се изабеган позив осталих класа. Запренашћење је опште.

Операцја у Добруци

Париз, 24. септ.

Последње вести из Румуније јављају да се победоносна офанзива руско-румунских трупа у Добруци наставља. Ситуација је неизвесна код Рушчука, јер су се румунске трупе, после извр-

Криза у Атини

«Елефтерос Типос» публикује, на основу званичних извештаја, врло интесантна открића о оставци Калогеропулосовог кабинета.

Лист јавља да је кабинет Калогеропулоса морао поднети оставку услед ултиматума адмирала Дартинга де Фурне-а, чији је рок излазко јуче.

У том се ултиматуму тражило да шпијунски агенти немачке пропаганде, чија су имена забележена у но-

Иеромонах Вијентије

У фургону
— Импресија —

Цуто већ стојимо пред великом, жућкастом станицом. Чека се неки воз.

Ноћ мрачна, мирна, изукрштана сенкама; небо звездано, јасно и дубоко. Хладан ваздух струји озго са гонх, занесених планина. Овда-онда осети се необјашњиви покрет у тамним дубинама природе: то шуми рогоз и трска у близини или тополово лишће тихо заклепеће.

У прањљивом фургону, посетом скитном сламом заудар на зној и крв и конзерве. Неколико француских војника спавају не узне-

миравајући се. Пламчак се дојане свеће, која ће скоро да догори, лелуја се и плави, озаравајући чудно оне који су ту лежали или седели: једном профил, другом леђа и потиљак, трећем нос, чело и капу, четвртом пола трбуха и ноге до цев-и ца...

— А, велиш, предаш сте се? Пита неко из «лежћег става» у сеци.

— Да, рече брат бугарски војник, срчући страшно дим из просте мушкетје.

— Тројица вас?

— Тројица.

— Који сте пук? живахно упита други глас из угла и учини нервозан покрет.

— Двадесет девети.

— А а, ја сам мислио двадесет први... Буразера су ми на мртво изболи, пшшто су му депове изврнули... дете ви бугарско!...

— Ах, бре братко!

— Братко, братко ја, али сте ви цукеле знамо се већ одавно. А јесу ли тебе наши обљачкали?

— Не; ми дават хлеб, дуван, вода.

— У Врање био ли си? Пита трећепозивац.

— Сум бија пет месеци; кад дојде Велигдан таге нас тргнали на Прилеп.

— Како је у Врање?

— Арно, убаво.

— Много ли има дућани рабљени?

— Нема много.

— А ти, много ли си наплачкао.

— Не, несум. Бог да чува. Свакој дете ме знаје на Врање. Кад ће одаш таг ће разбереш за мен'.

— А жене, дирасте ли много.

— Не, аз несум това чанал.

— Како бију наши рововци? пита Подривац.

— Много фрлат мунација от хаубицу вашите; потепане в сичките у ров

— Нису то хаубице; немате ви те то ове... а бију ли Руси добро?

— Не знајем. Нашите официри нам казували: от бугарска и српската војска нема поарна, демек побоља на свет.

— Како се вака твоје место там на куде Бугарија? Пита Врањанац.

— Јамбол.

— А твоји другари?

— Един је от Градацко, тур-

ски Циганин, шчо викате вија Срби.

— Зар си ти бре Турчин? Рече војник с пушком и фишеклијама — Да сам знао убио би те!

— Ме утедај сг.

— Сад нећу, рече пружајући му цигарету.

— Овој друго је от Јамбол, настви бркати Бугарини, — мија сме земљаци. Кротко дете, учило на големата школа. Аз сум га довел.

Сви обратисмо пажњу на «кротко дете». Младић разумних очију, са привлачним цртама, у сурој униформи, седео је на поду оборене главе. Наши војници рекоше му првјатељски да се не ствди, не плаши и као да се извињавају за грубости које су пале на рачун Бугара.

Ја му се приближих.

— Ви сте бугарски интелгент?

лићу, коморјаји и Живојину Илићу регруту. Код куће су сви здрави.

Тина Грујић, из Вел. Плана моли за извештај о мужу Лазару Грујићу железничару, Владимиру Грујићу, Лепосави Костић и о Живку Николићу.

Каравиљка Арсић из Вел. Плана, смедеревске моли за извештај о Владимиру, Петру, Милутину и Владимиру Арсићима. Сви су живи и здрави. Сава је код куће.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Депеша г. Венизелоса.

Као одговор, г. Венизелос послао је једну депешу официрима и војницима у Солуну која је јуче прочитана у присуству свију. Официри и подофицира акламовали су г. Венизелоса као јединог заштитника и браниоца народних интереса.

Први подпредседник Скупштине.

За првог подпредседника Нар. Скупштине изабран је г. Милован Лазаревић, на место Др Вукчевића које остао у Србији.

Бројање часова.

Министарски савет на својој седници одлучио је, да се бројање часова од 24 завесе и у нашој администрацији, почев од 1. септембра,

Немачки зајам насео

За потребе рата Немачка прва опет унутрашњи зајам, пошто нагде на страни не може наћи новаца. Овај зајам назвао је на врло хладан пријем у народу, који чува »беле паре« за прве дане. Кајзер, да би одвратио кесе, одлучио је да за све своје златне ствари, које немају историску вредност, узме о благајне овога зајма.

Нови »Фолксфренд« донесе да је командант једног пука правећи пропаганду за овај зајам, обећао своим војницима да ће сваки добити двонедељно осуство, ако упише хвалају марака зајма.

Одликовани.

За показану и осведочену храброст у борби против Бугара 14. јула 1916. на положају Шумовита Чука одликовани сребрном медаљом за храброст: Љубомир А. Павловић, наредник, Марко М. Богојевић, ђак наредник, Љуб. Б.

Драга М. Станковић из Вел. Плана, смедеревске моли за извештај о Милану, Радисаву и Владимиру Станковићу. Чета је код куће, сви здрави

Круна и Ружа Суккић из Вел. Плана моле за извештај о Васили и Влади Суккићу, војним обвезницима.

Јана Д. Мишић из Вел. Плана моли за извештај о Милану и Стевану Мишићу војним обвезницима.

Ђорђевић, Милован Ф. Недељковић, Свет. М. Вуловић, наредници, Петар А. Кременац, Видоје С. Чавић, Живота Н. Милић, Миленко М. Мирковић и Драутин П. Јовановић каплари.

Енглески парламенат.

Извештавају из Лондона да ће се енглески парламенат састати у идући уторак и дискутоваће о новим кредитима од 6 милијарде и 250 милиона франака.

Влада народне одбране у Солуну.

Јуче се у Солуну образовао нарочити одбор да припреми што је потребно за дочек г. Венизелоса и осталих чланова провизорне владе. У одбор су ушли: г. г. Ангелакис, председник општине, Вингас, председник либералног одбора и Занас члан одбора Народне Одбране.

Жртве цепенлина.

Јављају из Букурешта, да су Александар Комано, талентовани уметник и г. Жеоржеско, виши чиновник убијени од бомби цепенлина а да је уредник »Епохе« тешко рањен.

Немачка без пара.

Према вестима из Париза, на једној од последњих седница у Рајхстагу, донешена је одлука по којој се смањују плате немачким официрима. Плата министра војног смањује се са 1000 марака а плате виших официра са 600 марака месечно.

Пловидба на Дунаву.

Јављају из Женева да је аустроугарска влада у договору са бугарском забранила пловидбу трговачким лађама на Дунаву од Београда до Свиштова. Мотив за ову забрану налази се у потреби да се овај пут упо-

треби за пренос ратног материјала, муниције и трупа на дунавску границу Бугарске.

Учињена штета.

Сазнаје се да су два француска авијатичара, који су бомбардовали Крунове раџонике, причинили огромне штете.

Немачке војне власти крију резултате овог бомбардовања. Нико несме ући ни изаћи из вароши док нестане сваки траг од штете, коју су француске бомбе произроковале.

Парастос.

Милорад Михаиловић са сестром Полом извештава сроднике и пријатеље да ће својој милој сестри Соји Михаиловићевој давати годишњи помен сутра у недељу 25. ов. м. у 10 часова пре подне у српској цркви.

Цепелин оштећен.

Јављају из Копенхагена да су дански риболовци видели једног цепенлина који је почео да тоне на 35 миља далеко од данских обала.

Продаја ствари.

Данас се продају јавном аукцијом извесне ствари у кафани пред железничком станицом. нашта се скреће пажња нашем свету

Оглас.

Траже се лица вична терању воловских и коњских кола као и неговању стоке. Дневница 4 франка, стан и храна. Јавити се Генералном Консулату за даља обавештења.

Последње вести

Приређен банкет

Берн, 24. септ.

Приређен је велики банкет кајзеру и Хинденбургу у врховној аустро-угарској команди. После банкета на аутомобилу кајзер и маршал Хинденбург отпутовали су за Немачку.

Пети зајам

Берн, 24. септембра.

Све су припреме извршене за пети аустро-угарски зајам.

Шта пишу Румуни

Букурешт, 24. септ.

»Минерва«, бивши германофилски орган, публиковао је један врло оштар чланак против Бугарске. Када Бугарска буде побеђена, ми морамо подићи у равници један огроман споменик на коме

ће бити урезано са крвавим словима: »Овде почива слобода једног народа, за коју није био достојан

Закључен споразум

Лондон, 24. септ.

Постигнут је споразум између Италије и Енглеске по коме ће се Италија снабдевати угљем из Енглеске.

Холандска влада протестује

Ротердам, 24. септ.

Холандска влада протествовала је код немачке владе због задржавања холандских лађа од сумарена.

Председник министарства

Лондон, 24. септ.

Јављају из Токија да ће барон Като вероватно бити наименован за председника министар. савета.

Дојство бомби

Амстердам, 24. септ.

Један француски авијатичар летео је над Манхајмом бацао бомбе на један ангар цепенлина. Увиштен је један цепенлин који је био дугачак 200 метара са 8 мотора. Гасни резервоар је експло-

дирао; железничка је пруга између Манхајма и Видерхајма покварена. Рачуна се да има 26 мртвих и 45 рањених.

Потопљене лађе

Лондон, 24. септембра.

Лорд Чечил изјавио је америчким новинарима да су сумарени потопили 260 лађа од 1 јуна до 24. септембра. Од тих лађа 123 су неутралне а 76 енглеске.

Поенкаре и румунски новинари

Париз, 24. септ.

Јуче је председник републике Поенкаре примио представнике румунске штампе и захвалио им је на све оно што су учинили у циљу да се постигне споразум између Румуније и Француске. Председник је изразио своје поверење у способност румунских шефова и у храброст румунске војске.

Забрана никла

Копенхаген, 24. септ.

Норвешка влада забранила је извоз никла за Немачку. Норвешка је једина земља у којој се може још наћи никла.

Сјајна српска офанзива

Српски званичан извештај

Солун, 24. септембра.

После уорне борбе наше трупе овладаше су 23. септ. по подне непријатељским положајима северно од Кожана и натерале Бугаре на бегство. Акција је продужена, тако да смо у току ноћи избили на врло важну граничну баријеру Добро Поље, коју су Бугари због своје јачине и дуготрајне фортификационе сиреме сматрали за неосвојиву. Имамо доста заробљеника и илена. На осталом фронту јака активност наше артилерије и напредовања предњих делова.

ПОШТА

Саопштења

Капетан Ђорђе Благојевић моли свога брата Живка, који је рањен, да му одмах јави у којој болница лежи, како би га могао обићи и помоћ указати Ако други ма ко буде знао где је молим да ми јави адресом преко В. Ж. Инспекције бр. 999.

— Ђурђе Смолковић наредник, тражи да му се брат Сава Петровић, при телеграфском одељењу, јави преко »Вел. Србије«.

За Србију

— Г. Пери Богавцу — Женева хотел Термијус. Извештај смо примили. Хвала. Молимо вас,

известите преко Београд. Новина Драгу Младеновић, Београд, Буђево Врло, да смо здрави. Новац шаљемо, по пријему одговор. Светозар Младеновић, кондуктер, сина Живојин, лимар Душан Растић кондуктер и Никола Ђурић. Са вама су Радолјаца и Павле Мајсторовић и Станко Растић.

— Светомир Пантић, поручник извештава Зорку Пантић из Ваљева, Хајдук Вељкова бр. 84, да је жив и здрав и моли да јави мајци.

— Сава Ђ. Рабреновић професор и свештеник извештава своју родбину и пријатеље да се са својом породицом налази у Солуну. Често се састаје са пашевоцима и шурацима. Сви су здрави и добро.

ИЗ ЗЕМАЉА ПЛАЧА

Наредба мушкарцима Далмацији

Задарс-и »Народни Лист« доноси наредбу војних власти, којом се позивају, да се у одређеном року пријаве сви они који су у досадашњим прегледима проглашени за неспособне. У наредби се изречно каже, да ће сваки онај који се ма с каквих разлога неопределио позиву или лекарским уверењем не би утврдио да му је апсолутно немогуће било приступити лично, доћи пред војни суд или бити проглашен за војног бегунца. И у једном и у другом случају, утврдили се да је пренебрегао своју дужност, биће кажњен смрћу. Интересантно је, да се наредба односи и на обвезнике из 1898. године без обзира што су раније били прегледани и проглашени за неспособне. »Народни Лист«, знајући, свакојако, како стоји Далмација са мушким становништвом донео је наредбу под насловом »Свама мушкарцима.«

Негове се очи васијаше радосно, стидливо.

— Свршио сам педагогију, зовем се Бачварев.

— Шта мислите Ви о нама Србима а следствено и о вама Бугарима Јер, оно што се с нама догодило неизоставно повлачи са собом и питање: шта ће с вама бити.

— Шта да вам кажем бојим се нећете ми веровати. Испричаћу вам укратко своју историју: она је веран израз мога схватања српско-бугарских односа. Као ђак обвезник свршио сам телеграфски курс и био упућен у трећу балканску дивизију на службу. Једном приликом са мојим командиром расправљах то исто питање. Полемика је била жучна. Ја осудих политику Бугарске и рекох да она ни у ком случају не може избећи казну, есенцијално и пропаганду за своја вероломства.

Командир германофил поднесе рапорт о томе, утврди доказима моју изјаву, мене ставе под суд и казне са пет година затвора. Издржавање казне имало је да буде после рата. Одмах сам био упућен као борац на фронт. Јуче сам се предао.

Он ућута одахнувши. Свећа беше догорела. Воз крете даље.

Јутро свеже, бистро као рибље око. Воз јури пуном паром. Локомотива звизну и вен се звук изгуби далеко у зрачном ваздуху сунчаног јутра.

— Ено Руса Здравео браћо! Ура! Повикаше војници, начевши се пред вратима фургона. Бркати војник бугарски седео је на вилици са опуштеним ногама — Еве га братушко! Гле како је красник! Узвикиваху весело пласкајући Бугарина по рамену.

Снажни и бели царски војници, улогођени крај пруге, растркали се по логору у гомилицама. Они весело одпоздравише на јутарњем сунцу децу разтрнуте Србије: капама рукама и увизицама.

Опазивши Бугарина са лица им нишчевазаше осмех. Нега поздравеше стезањем вилица. Један из на блвже гомилице, масивних груди, раскорачивши се, снажно загре, више себе, великом пеницијом...

Воз стаде. Други воз, који нас је сачекао, спрема се да крене на више. Тај воз носи Индокинезе. Они су, као штиглци, скакутали по врџама, натоварени са фуражи у ха багону, церили се на нас необично, свтно, пријатељски; показивали прне зубе. жватали бео хлеб или дрхтали од студи јесењег јутра.

Недалеко се зачу питак друге

локомотиве и на перон дахнући дојурни воз са Сенегалцима. Нов уписак. Из вагона хитро поскакаше две три десетине ових младина, чвје су беобаке и зуби блештали из црног, сјајног »трунта.« Гилки, ритмични покрети њиховог железног, као смолом премазаног тела, одају свлну, ратничку енергију. Наши су војници одушевљени њима. Њихови дивљи налети на нож неодољиви су. — То је олуја од људског елемента...

Опет звезде локомотиве, траање вагона и јаки узвици железничара на српском, француском, грчком језику...

И сав тај конгломерат најразноврснијих нација Европе, Азије, Африке, обрео се ту, на вратима Истока, да задржи лавину једног вулкана са Запада, чија је кратер већ избуљвао последње своје елементе, не варљиве елементе...

Оросди -- Бан

Централа:
Краља Ираклија бр. 5

Препоручује:

Све врсте конфекционе робе.
Велики избор одела, шешира и т. д.
Разноврсно кухинско посуђе и порцеланско посуђе.
Све по цени врло умереној и утврђеној.
Прима српски новац по дневном курсу.
Услуга брза и тачна.

Улица Венизелос бр. 8
Филијала:

Оросди -- Бан

ПАЖЊА СРПСКОЈ ВОЈСЦИ

У СОЛУНУ ЈЕ ЈЕДИНА ФРАНЦУСКА
ФИРМА ЧИЈЕ ЈЕ СЕДИШТЕ
У ПАРИЗУ, УЛИЦА
ЛАФАЈЕТ 126.

ОРОСДИ-БАК

ЦЕНТРАЛА:
Улица Краља Ираклија бр. 5.
ФИЛИЈАЛИ:
Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.

ПОСЕТИТЕ РАДЊУ „ОРОСДИ-БАК“

Оросди -- Бан

Филијала:
Улица Венизелос бр. 4.

Препоручује:

Своје велико стовариште
најбољих вина и ликера.
Велики избор различитих конзерви, бисквита, чоколада, теста, сапуна, масла и т. д.
Цене су врло умерене и утврђене.
Прима поручбине и набава све артикле.
Услуга брза и тачна.

Улица Игњатија бр. 14
Филијала:

Оросди -- Бан

Атинска Банка

има част известити публику, официре и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу

у дну улице која чини угао са Грчком Народном Банком, а према улици Венизелос.

По споразуму са Министарством Финансија Краља Србије, ова филијала узела је на себе пошиљке новаца њиховим породицама у Француској, Алжиру, Тунису, Русији, Корзици у свима француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране монете, емисију кредитних писана; налоге за исплате у свима варошима Грчке, Европе и пре поморских земаља; берзанске налоге и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу Српског Црвеног Крста, примила је на себе депоновање новчаних прилога који су му намењени.

**Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО
ЗУБНИ ХИРУРГ**

Дипломираног од Медицинског Факултета и Школе за зубно лекарство у Паризу.

Савршено лечи уста и врши ове модерне зубне радове за 3—4 дана.

18-то годишње искуство
84 ул. Венизелос, 147 ул. Егнатија. 5—

**Д-ца ДЕЗИ НИСИМ
зубни лекар**

Дипломирава у школи Зубног Лекарства у Паризу.
ПРИМА од 9 ПРЕ

до 6 ПО ПОДНЕ
Улица Пердиња бр. 25.
угао улице Венизелос број 84.
11—

Д-р АЛЕКСАНДРИДЕС

специјалиста за унутарње болести. — Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану улица престола, наследника Ђорђа бр. 35 — упоредно ул. са булеваром краља Константина

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Квкв	Дин.	1.—
"	Гаубек	"	0-80
"	Јани	"	0-65
"	Афрос	"	0-50

29—30

Посетите и купите у Солуну све намирнице у најстаријој и најпризнатијој радњи

Колонијално-деликатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Булгароктон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врсти конзерви, Сардина, риба итд. Кондезованог млека. Велики избор свих врста француских вина, ликера, воњака, шампања итд.

Из првих фабрика: бонбона, посластича, чоколада, бисквита, разна теста итд.

Најфинији зејтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фуршје“. Сапуни и парфимерије прво квалитета. Разне минералне воде. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија по ма у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 26—30

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0-50, 0-75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Аглас“ киоск „Бела Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

59—

Српско Трговачко Друштво А. Д.

— СОЛУН —

Мисир Чарши бр. 3. (Спољу Централне Поште у згради Хотел „Слободе“—„Liberté“)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 23—30 УПРАВА.

**ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ
БРУХА САЛТИЕЛА и С. СКАТЕ**

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавајте ваше мењачке и банкарске послове, јер се одликује својом солидном и кулантном радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном курсу. 21—30

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусачије цигарете и дуван свих врсти. Награђена првом највећом наградом на изложби у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИ ТАМА
Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 70—80

Са болом у души јавлам свима мојим сродницима и пријатељима, да је моја супруга

**† Катарина - Каја
рођена Васиљевић**

преминула у најбољим годинама свог живота даде но у поробљеној отаџбини; оставивши нашу малу децу, не изведену на пут без икога свога.

Солун, септембра 1916 г.

До века ожалоствени;

Супруг: Симе Николић пешад. мајор; брат Анта Васиљевић инж.; кћери: Наталија и Радмила; син Душан и ост. фамилија.